

NAŠA SLOGA

POUČNI, GOSPODARSKI I POLITIČNI LIST.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ Nar. Pol.

Prodajna s poštarinom stoji 2 for., a seljake samo 1 for. za cijelu godinu, a seljaci 1 for., a seljake 60 novč. za pol godinu. Izvan Carovine risto poštarina, nego se najče najmanje 8 seljaka te su voljni, da im list šaljemo svim ukupno po jedan zaradom i tuomom, darat čemo za 70 novč. na godinu svakoju. Novci šalju kroz poštarinu. Naznačeno. Ima, prezimo i najbližu Postu valja jasno naznačiti. Komu list ne dolje na vrijeme, neka to javi odpravništvo u otvorenu pismu, za koje se neplaća nikakva poštarina, napisav izvana Reklamacija. Tko list čitma i drži, ako je pošten, to ga 4 plaća.

Izlazi svaki 1. i 16. dan mjeseca.
UREDNIŠTVO I ODPRAYNIŠTVO
nalaze se

Tipografa Figli di G. Amati, via della Zonta, N. 7.

Pisma se šalju plaćeno poštarina. Vinsti, dopisi i drugi spisi štampaju se ili u odelosti ili u izradku, naimo prama svojoj vrijednosti i smislu ovoga lista. Neplaćeni se dopisi neupotrebljavaju. Osobna napadnja i šisto nekromna stvari nenalaze mjesta u ovom listu. Priobćena se pisma šalju po 5 novč. svaki redak. Oglasi od 8 rodakah stoje 60 novč., a svaki redak svuđe 5 novč.; ili u slučaju opotovanja po što se pogode oglasnik i odpravništvo. Dopisi se nevradaju. Uredništvo i odpravništvo, osim izvanrednih slučajeva, neodplaju, nego putem svoje Listnice.

Pogled po svijetu.

U Trstu 28. veljače 1880.

Danas imamo pune ruke svakovakih novostih, velikih i malih, domaćih i stranih, bližih i dalekih, iz kojih će naši čitatelji viditi, kako se na svijetu najvećim dijelom varaju oni, koji se dobru nadaju; pa kako rat i mir, dobro i zlo, napredak i nazadak ciljnih zemaljah i narodah, više više o musicah, da neredčemo tu postu i zlobi, pojedinih ljudi, nego li o istini i pravdi, o pravu i pravici.

Prije svega nam je reći, da se ipak popunilo naše ministarstvo. Zagriženog niemčara Stremayra, koji je preuzeo ministarstvo pravosudja, nastupio je u ministarstvu bogostovja i banke barun Konrad, a Kriegsau postao je ministrom financijah. Ustavovierci pisu, da nisu ni jedan ni drugi na svojem mjestu, jer da se nisu nikad ni omrsili stvarni, kojimi se imaju sad pačati; a samoupravnačka stranka nevidi u njima drugo, nego stare pokorne činovnike, koji su vikli vezati konja, gdje gospodar zapovijeda. Jedni se pako i drugi osvjedočise, da je ministar Taaffe voljan i nadaše plivati nad strankami, kao ulje na vodi, a one neka se medju sobom grizu i kolju, dokle mu se sviđi, da pristupi k jednoj ili drugoj, k lievoj ili desnoj. Na tom putu nemoć dakako steci pravih prijateljah ni ovdje ni ondje, nego se mora uklanjati sad ovim i sad onim, te na posljedku mučiti se i srdno kiniti, a da nevidje svojoj mucu ploda ni blagoslova. O Konradu se čuje, da je rekao, da će hoditi po stopah

svojeja predšastnika. Onda na čast mu ministarstvo kao i nam nade u ravnopravnost u školi i uzgoju. Nu mi ipak nesdvojismo, doklegod vidimo, da su naši u carevinskom vieću složni i skladni, pa da u svih načelnih stvarih glasuju zajedno Česi i Poljaci, Slovenci i Hrvati i ostali pristuše samoupravne politike; jer prije il poslije manjina se mora podati većini, buduće to naravski zakon svih ustavnih vladah i vladavinah, pa mu se one i otkinle koliko jih volja.

Danas smo naumili dodirnuti se samo u nekoliko stvarih. Zato nećemo ni iz Ugarske javiti drugo, nego kako su se u ovo petnaest danah Magjari osjekli na Hrvate, našu braću u kraljevini. Poslje šest godinah, Mažuranić je stupio sa banske stolice, a na njegovo je mjesto stio grof Pejačević. U drugih bi nas okolnostih ta promjena zabunila, ali kako danas stvari stoji, gdje je narod došao do potpune samosvjesti, nemožemo se nego načuditi magjarskoj plitkosti, ako misle da će tim u Hrvatskoj stvari drugom putem odariti. Tu neima druge razlike, nego da je Mažuranić hrvatski pučanin, a Pejačević hrvatski velikaš, ali Hrvata dušom i telom jedan i drugi. Ako nije dosad bilo Magjarom milo čuti, kako misli hrvatski puk, nadamo se, da im neće biti milije znati, ni kako čini hrvatsko plemstvo. I Pejačević zna, da je Hrvatska samoupravna kraljevina pod zajedničkom ugarskom krunom, pa da ni od naroda ni od svojeg čestitog lica nesmi i nemože li u popušćanju dalje, nego su

išli njegovi slavni predšastnici, Bakačić, Frangežani, Zrinjski, Jelačić itd. A je li Hrvatska samoupravna kraljevina, mora u tu svrhu da ima i uvjete, bez kojih samouprava nije nego pogrd. Neka veli sto komu drago, Mažuranićevu će se banovanje ipak spominjati kao najljepše i najplodonosnije od svih, koja su se vrstila ne samo poslije, nego i više desetinah i desetinah godinah prije 48. godine. Ali se čuje, da će sadašnji ban ostaviti narodu još i veću uspomenu, nego li ikoli u to doba, bilo prije bilo poslije Jelačića bana; jer se za stalno drži, da će se pod njim vratiti bivša Vojnička Kraljina materij zemlji: to da je prvi i pravi uzrok njegovu imenovanju. A kad to bude, neka si naša tamo braća, a naimo mladež, uzmu u pamet, da njihovi će ideali, za nekoliko ljudske vjekove, morat biti jedino svestrani kulturni napredak; kao takodjer da samo u absolutističnoj zemlji vlada nered i pokvarenost, a u slobodnoj red i najstroža stega privatna i javna, iz koje niču domovini veliki i zaslužni ljudi u svakoj struci čovječjeg znanja. Kad bude Hrvatska izobražena i bogata na moru i na kopnu, neće trebat gledati, koga da nakani, nego koga da dragovoljno primi u svoje pitomo gnezdo.

Iz vanjskog svijeta najkrupnija vijest jest peti nasrtaj na život cara Aleksandra, što se sbio dne 17. u 7 sati na večer u njegovom zimskom dvoru na najsmioniji i divlji način, što se može pomisliti. Prevratnici zapališe u podrumu, izpod careva blagovništva i u sam čas

blagovanja, silan naboj dinamita, koji prasnuv strahovitim treskom, probi tri poda te razbi i snrvi sve, što mu bijaše na putu. Nad podrumom, a pod blagovališćem, bijaše smještena dvorska straža, od koje postrada prieko sedamdeset vojnikah, sto težko ranjenih sto u tren oka grozovito razkomadanih i usmrtenih. Čar je sa obitelji, jer je čekao goste, slučajno nešto zakasnio na objed, te tako spasio sebe, obitelj i gostove. Kad čovjek promisli na divljačtvo tih strahovitih prevratnikah, kojim neima para ni pametara u svoj poviesti svijeta, baš mora da Bogu zahvalni, što se nije rodio ni carem ni kraljem, pa što može mirno večer leći i jutro ustati. Jest, jer nelma jednoga u Europi cara ni kralja, a da nije već bio u pogibelji, pastu u ubojne prevratničke ruke. To je znak skrajne pokvarenosti današnjega svijeta, a u Rusiji je ta bies gori i ljue nego igdje. No varao bi se, tko bi mislio, da ruski narod pristaje uz te razbojнике, jer se drugač nebi dalo protumačiti njegovo dosad mirno i triezno držanje. S toga kao da imadu pravo oni, koji stute, da su sve te ruske grozote naručene izvana, izprieko granice, od ruskih mrziteljah, koji misle, da će na taj način svaliti gorostasa, od kojeg stricpe i predaže. Zato mi se ni najmanje nepobojamo, da se neće obistinili slobodoumne želje ruskog naroda; a najmilije je čuti, da poljski velikaši idu u Petrograd, da pozovu Cara medju sebe u Varšavu, da ga zaklone od bjesnila neprijateljah mu, bilo stranih bilo domaćih.

HRVATSKE NARODNE PIJESME IZ ISTRE.

CCXXVIII.
Kada ide Istranin na put.
Kad će pohažati Istran, da ide na koje
putovanje, il ako mu je u noći iz kuće
puku, najprije se običajnim križem prekriži,
pak napreduje ovako:
Križ mi je na glavu,
Sveta Marija na stranu,
Anjel pole mane.
Biži, hudobo, od mane,
Koliko od neba do zemlje!
Vold. sb.

CCXXIX.
Izporjed Hiti Djele Skrašenja.
Ja se kajem, Bože mili,
Od svakoga griha moga.
Moje srce gorko cvili,
Da uvredih Tebe, Boga.
Grihe moje i prikoze
Namestniku troum odkrit ću,
I kegod mi daš pokore,
Bogoljubno izvrišt ću.
Ljubim tebe, dobri Bože,
Iz dubljine srca svoga,
I što već mi duša mođa,
I već nego mane istoga.
Ja sam spravan svekoliko
Prija sgubit i umriti,

Nego Tebe, rajska diko,
I napredak uvredili.
Smiluj mi se, oče svoti,
Po velikoj Tvoj milosti.
O, leuse, moj propeti,
Teško moje grihe prosti!
„Glasnik“ 1863. Vold. sb.

CCXXX.
Kako je u raju.
Setali su tri Božji anjeleci
Okol dvora smiljene Marije.
Smilujte se, smiljena Marijo!
Podajte nam ključe od raja,
Gremo vidit kako je v raju.
Mili Bože, ali je v raju lipot!
Na sred raja sede tri mlade dvojke:
Jedna čes kuto kito svoja,
Druga pere bela lisca svoja,
Trojta šija belu rahu svoja.
Ka j' šesala kuto kito svoja,
Ta j' sirote lipo očesala,
S tim je mlada raja zaslatila;
Ka je prala bila lisca svoja,
Ta j' sirote lepo upirala,
S tim je mlada raja zaslatila;
Ka je šila belu rahu svoja,
Ta j' sirote lipo obukala,
S tim je mlada raja zaslatila.
„Nov.“ 1858 Vold. sb.

CCXXXI.
Kako je u paklu.
Setali su tri Božji anjeleci
Mimo dvora smiljene Marije.
Smilujte se, smiljena Marijo!
Podajte nam ključe od pakla,
Gremo vidit kak j' v pakli grdo.
V pakli gore tri mladi junaci:
Jednom gore noge do kolena,
Drugom gore ruke do ramena,
Trešjom gori telo do očima.
Kemu gore noge do kolena,
On je silom tuje blago simal;
Kemu gore ruke do ramena,
On je tukal oca starca svoga;
Kemu gori telo do očima,
Je prevaril viru dorojačku.
Iste.

CCXXXII.
Što je čovjek!
O človiče, tvrdo drivo,
Spomeni se, da si čiro.
Zaš kad tebe smrt dostigao,
Tebi vrona sazvonilo,
Mnogo ljudi se skupilo,
Do groba te sprevođilo,
Grob za tabon zatvorilo:
Onde niko ne oclano,
Noge čvri brajta troja.

Pa ti očes govoriti:
O vi čvri, bratjo moja,
Ne gristi mi tela moga;
Zaš vidita, da je sve gojilo!
Čim se alavija, čim se dičis?
Tvoje svite drogi nosu.
Ča su sviti — tašča dika,
Ko en cvit, ki je od svita!
„Glasnik“ 1863. Vold. sb.

CCXXXIII.
Crikvica sv. Marije.
Sveta Marija
Po polju hodila,
Stavicu je zgladila.
Njoj je zalitalo
Jeno drivo zeleno,
Vas licaj si j' oclerla.
Svojomu sinku storila
Lipu novu robicu,
Prijala ga j' za ruku,
Poljala ga j' na gornu.
Na gore je crikvica,
Na crikvici slatan krit,
Na kritu je pisano,
Da j' to dita pravi Bog.
Krišćica, prekrišica,
Svećicom prepalo.
Ta ranena ženica,
Ta jagoda ima bit

Druga viest, koja smućuje svijet još i više nego li sam Petrogradski događaji, jest sasvim neprijateljsko držanje njemačke naprava Rusije, koje kao da se je posle onih događajih i poostrilo, pa tim jasnije dokazalo, što namjeravaju i s kakvim faktorima računaju ruski neprijatelji. Bismarkovi novinari neprestaju uckati na Rusiju i našu Austriju, lažu joj, da nemože mirno spavati, dokle je Rusija na nogama, a ona nasijana do prieko polovice samimi Slaveni. Zato se u svakom drugom broju njemačkih novina čita, da mora na proljeće, a nekdje na godinu buknući rat među slavenskom Rusijom i poluslavenskom Austrijom. Mi neznamo, da li ima u lih proćanstvih više mržnje na Rusiju, ili zlobna i hladna računna poraz Austrije, jer je i to po naravskih zakonih moguće u ratu, koji se nebi vodi za svete i uzv šene ideje prosvjete i napredka, nego za bogumrsko tamanjenje jednog cijelog plemena u svojoj vlastitoj krvi. Zato mislimo, da Austrija neće nikad pristati na rat, iz kojeg nebi nego sama Njemačka vadila prvu i najveću korist, bilo u slučaju poraza bilo pobjede. Hoćemo da zaključimo današnji Pogled za viesti, da se naša vojska popunjuje na granicah susjedne kraljevine talijanske toli u Tirolskoj, koli u Furlanskoj. Kako naši čitatelji znadu, jedna stranka u Italiji traži tako zvane naravske granice u planinah, što znokružuju ovo Jadransko More, te tim svoja sve ove strane lano do Postojne. Austrija na to odgovara, ako trebaju Italiji naravske granice za njezinu sigurnost, da trebaju i njoj, a te da se nalaze u Melečkoj. Eto najljepseg odgovora Irredentovcem.

Što se kod nas sgdnja.

Evo novoga dokaza, kako se voli njemački nego naš jezik. Država neima se brinuti za pučke škole, već pušća tu brigu pokrajinama i obćinama. Nu ipak nastoji, da ono nadomjesti, što pokrajine zanemare. A što naše primorske zanemaruju? ...

Gojenje njemačkoga jezika! Ministarstvo odlučilo je potrošiti 44,000 for. za njemačke pučke škole u Primorju. Odlučilo je to s toga, jer je doznalo, da se naše pokrajinske vlade premlato brinu za gojenje njemačkoga jezika. Po kom je ministarstvo doznalo tu nebrigu za njemački jezik? ... Naša bi vlada imala mnogo prećih potrebah u našem pučkom školstvu javljati ministarstvo.

Imala bi mu javiti, da je pučko školstvo imenito u Istri posve zanemareno; da je jedan dio stanovništva i to najmnogobrojniji ima veoma malo svojih skolah ili da je prisiljen siljati svoju djecu u škole gdje se talijane. Imamo skolah sa pet do šest stotinah djece a tri učitelja, drugih sa preko dvie stotine djetec sa jednim učiteljem. Ima kod nas selah, u kojih je dvie sto i veće djece dužne polaziti skolu, a učitelja nema.

Kad to stanovništvo svoju skolu, svoje učitelje pit, onda se obćeno odgovara: zidjite sgradu. Ako na to privoli, onda dodju inžiniri, da iznjere, kakva bi imala sgrada biti. Ustanove svote razmjerno ogromne, narod se jih prestraši, nesmaže: škole nit učitelja nemože dobiti — Za gradnju školske sgrade odlučilo je isto ministarstvo 13,000 for. u jednoj drogoj pokrajini. Zašto ta dvojjaka mjera? Judni Hrvati! U svojoj zemlji nejmate svojih skolah, nejmate svojih sgradah, uzdržajete talijanske škole; a u tuđih zemljah pomazete drugim, da grade svoje škole!

DOPISI.

Zagreb 21. februara.

Dok vam ovo stigne, Hrvatska će imati novoga Bana. Ivan Mažuranić, koga su zvali „ban pućanin“, jer je od knetskoga roda odstupa, a dolazi nam grof Ladislav Pejčević.

Ali nemislite zato, da će stvari ovulje poč mnogo na bolje ni na gore zato, što se mienja prvi dostojanstvenik u zemlji. To je svejedno dok valja ova sprava s Madjari, koji nam je preveć da umremo, a premlato da živemo. Svašta se govori, zašto je Mažuranić odlupio. No pravo govoreć mnogo se nemože (?) pohvaliti nitko od njegovoga banstva. Novi ban govore da je gospodin od pete do glave, ali to Hrvate neće mućit, da budu svoje iskali, zašto su naućni i velikoj gospodi u oći gledati.

I ovdje je velika nevolja, a od dana do dne bit će još veća. Svaki čas se nekoliko skuplja za dobre stvari u Hrvatskoj; zato je teško već isto dobiti, ljudi su se iztrošili do kraja. Sa svim tim se ovdje sastavio odbor da pobira milošće za stradajuću braću u Istri. Taj odbor je dosta sretan bio a nekoji su krajevci i sami poslali stogod noveca u Istru, kako znate. Čujem pak od verovane strane, da je odbor poslao jur 300 for. za stradajuće u pazinščini, 300 for. za ove u buzeščini a 200 for. za koparski kraj.

Tako je vidite istina, da krv nije voda, i što vi učite puk po „Našoj Slogi“, da ima braće po Hrvatskoj, to će puk sada uviditi činom. Jer govori apostol Paval „Da govorim sve jezike, a da ljubavi nimam, bio bih kako zvono zvećće“. A home od samoga zvona teško si ga siraću.

Obćina grada Zagreba odlučila je nedavno 200 for. za stradajuće u Dalmaciji, a 200 for. za one u Istri. A jedno djačko društvo, koje se zove „Hrvatski Dom“, dalo je liepu veselicu za Istrane i čujem, da su skupili kakovih 130 forinlih.

Vrlo nam se ovdje na zao daje, što čitamo o talijancu u Istri; bojimo se, da će Austrija teško platiti tu svoju čudnu politiku.

Zagreb liepo napreduje. Popravlja se crkva sv. Marka, a počela se je prenaćinjati i znamenita prvostolna crkva svetoga Kralja. Govore da će trošak doći na dva milijuna for., ali to neće bit gotovo danas ni sutra. Koji su sada mladi, oni će vidjeti konac toga popravka.

Pred par mjesecih bila je ovdje izložba umjetnoga obrta, t. j. u jednu liepu palću snesao je svaki, što ima ljepšega starinskoga ili današnjega: slike, tkanice, posuda itd. Zao nam je da nismo tu vidjeli koju risariju mladoga talenta Pavaćića i stogod domace ruke iz otoka Krka. Ali što nije bilo ovaj put, može biti do godine. Da Bog da!

Korbuno mjeseca februara.

Mislim, da do sada nije bilo jošie nitakva dopisa iz ovih stranah u liepoj „Našoj Slogi“ zato se nadam, da ćete štampati ovaj prvi moj dopis. Oprostite, da je slabo pisano, ali znati morate, da sam prosti kmet, te nisam hodio u skolu, nego su me navadili nešto pisati i čitati naši prijašnji vriedni svećenici. Rado bi vam pisati stogod veseloga, ali zalibože neznam što takva; moram se potružiti ne samo na slaba vremena i veliko siromaštvo, koje nas muć, nego i na naše maloverne župane. Znati morate, da korbunska plovanija sastoji iz tri poveća sela, koja se zovu Korbune, Grobnik i Tupljak, te sveko od ovih ima svoga župana, a svi skupa smo pod Pazinsku podestariju. Ovi župani pako neskrbe se niš za svoj komun, nego išću kod svake prigode svoju korist, a to su osobito pokazali kod zadnjih obćinskih izborah ili balotacionah u Pazinu, kada su se prodali pazinskoj gospodi za 12 for. Dobili su i dosti vina i masne obede, samo da namute tužne i siromašne svoje

kmete za talijansku stran. To je već nepošteno, kada prodavaju naša prava nam neprijateljem, koji bi nam loće zatrli naš liepi jezik i našu narodnost. Neka zapamte ti naši župani, da su mi Hrvati, a ne Talijani, a oni, ako se biti šarenjaci, neka budu; ali mi nemoćmo. Kako Hrvati smo se rodili, i takvi ćemo i umreti. Pa da čujete kakove govore talijanski ti naši župani, i popuceali od smieha; kada su pijani, te ti laju pokazjuć svoju mladost talijansku, ali tko jih čuje, mora se nasmejati, pomilovav jih, da su tako sućkavi.

Čujte jošie ovu od naših župana. Posli su jedan dan svi tri u Paznu prisili milostinju za naš komun, pa putev se su svadili. Rekao je najme Krbunski župan i on iz Tupljaka onomu iz Grobnika, da bi dobro bilo, da mi najprvo za se govorimo, ali ovaj odgovori: „Ja neću, jer sam prisegao za moj komun, a vi činite, kako znate. Ona dva su oni se na to nasmejali i kazali, vidiš toga vraga, ča govori; te napokon reče župan iz Tupljaka, nećinite, ča vas je volja, ja ću mućat. Na to oni, a tako ja, pa ćemo stat dobro svi tri s ovimi siromaskim noveli. Kada su to doznali tužni siromaci i udovice, plaćue su posli u Paznu k podestatu, koji jih pošalje nazad svojim županom, da njim oni razdele; ali što da razdele, kada su najveć sami pojeli, jer prije nego su siromaci došli kakav soldin od njih, morali su njim platiti za vino. Isto tako kad je došlo turkinje Korbunskom županu, da razdele med siromah, dobili su samo oni bogatiji, koji su mu dali jesti klobasica, a mi tužni i siromašni kmeti, koji nemamo klobasica, da dademo županu, ostali smo praznih rukoh! Pitam, jel jel je to pravo i pošteno? Imaju li vjere takvi ljudi? Mislim, da ne, jer da imaju malo vjere, znali bi, da je to u nebo vapjućih grieh, kad se siromaha prišće i kada mu se oduzme iz ustjućih zadnjih zalogaj. Nu neka bude, suditi će jih zato pravediti sudne na nebu i dati jim zasluženmu plaću.

Ovom prigodom nemogu zamućat još jednu stvar. Odhor u Pazinu, koji sabira milostinju za Istarske siromaha, poslao je u Golgoricu turkinje, da se razdele med uboge, koju je i razdelio tamošnj gospodin plovanški upravitelj. Svim darovateljem i odboru liepo i srdaćno zahvaljujemo, a Bog neka njim naplati stotrunko.

Za sada dosti, drugiput ću vam još stogod javiti, ako vam bude drago. Pozdravljam vas, gospodine uređnice, i sve Hrvate u Istri.

Jedan kmet.

Sveta krv preblažena,
Ta ženica ima bit
Sve 140 blazeno,
To svete mašice,
Ke imaju bit,
Nedaj nan Bog
Brez njih umrit!
„Glasnik“ 1865. Vol. 2b.

CCXXXIV.

Djevi Mariji.

Zdrava, zdrava bila,
Djeica Marijo!
Ka si nam predragog
Jezusa rodila,
Ki jo za nas kristjano
Svoja krv pretočil,
Na kriku viseć,
Ki nas jo odkupil.
Presi ga, Marijo!
Za njegove maue,
Da nam ne da dojti
V ono vražje ruke.
Vidiš, vidiš ti, Marijo!
Radi se nam fećo
Sra paklena sila,
Da će nas grešnike
Greha atentati,
Po toj našoj smerti
V pakal zapriti.

Mažena je ura,
Da si se rodila,
Da si nas grešnike,
Pakla oslobodila!
„Glasnik“ 1862. Vol. 2b.

CCXXXV.

Sveti trijo Kralji.

Tri kralji jahahu z onud' sunce svita,
Tri dani nosahu: mir, zlato i tanjan.
Prvi jo Gašpar, kralj od dobra kolina,
Ki teljaše vidit' slavu gospodina.
Drugi jo Melchior od onih trih kralji,
Ki teljaše priti k onoj vičnoj slavi.
Tretji jo Baldasar od dobrega roda,
Ki teljaše priti slaviti stroga Boga.
Pod njimi su konji kako jene vile,
Ni zoba ne zobjilo, nit jin telja pride.
Zređa je dancica, ka jih je vodila,
Pred grad Jeruzalim jih jo privodila.
Mlajahnj vrtarar! porej nan za isto,
Kd si se j' Isus rodil, sre zlato prećisto?
On im odgovora: Mi teća neznamo!
Kad' s orud parate, javite so malo,
Čemo van darovati onoga dotleća,
Koga nismo mislili kraljev darovati.
Leb smo ga mislili mlajahnj zaklati.
A kada gledaše male tamo napred,
Oni ugledaše onu malu špiju,
Ona j' nadkrivena cećenim beljicem,

Nutra j' slavnj Dava sa svojim dotlećem.
Svi joj dar donihu, a Gašpar ne doni,
Kako mudri starne prvi se pokloni:
Slava mi ti budl, presveticla danice!
Ča j' tu tvoj pristanak, nebeska kraljice?
„Glasnik“ 1863. Vol. 2b.

CCXXXVI.

Koledva na Božić.

Knjiga stećo od Iruda,
Da popisue se svi ljudi,
Ki su živi na tem svitu.
Tada bit je Osip sretl
I u Marijon zarudleć.
Šli su u grada Nazareta
Va svoj gradit' Betlehemski.
Osip počue govoriti:
„O Marija, zarudieć!
Prava boćja službenice,
Ja se neznam kuda diti,
Po Blislemu kud hoditi.“
A Marija mu govori:
„Moj Osipe, zarudieć!
Pravi boćji službenice,
Moj Osipe, ti obrani,
Moj Osipe, ti presteti,
Od svih sretih ti najreći,
Pećti ćemo malo napred
K onoj prvoj ostarij.
Ako bi nam otvorili.“

Gredu oni malo napred,
Osia, vola sobun vodeć.
Oni pridju k ostariji,
Osip zove, Osip tućka;
Vrtar brzo na ponestru:
„Ki jo dolo na tem drovo?“
„Mi smo, mi smo, primite nas.
Za noćanka da smo s vami:
Družbu iman umiljenu
Pod pokrovon pokrivenu,
luti, piti mi imamo,
I oćleću svu imamo,
A za stan ću ja platiti!“
Vrtar brzo dolo teće,
I Osipu tako reče:
„Hodi u Bogom, ti nabore,
Nisu zate to kamore;
Imo su mi sve kamore,
Sve gospode i mladice
I vitze plemeno;
Već bin volil van magarica,
Nego tobe tako starać!“
Osip grede za Marijon,
Osia, vola sobun vodeć,
I Mariji progovori:
„O Marijo, zarudieć!
Prava boćja službenice,
Ja se neznam kuda diti,
Po Betlemu kud hoditi.“
A Marija mu govori:
„Moj Osipe, zarudieć!
Pravi boćji službenice,

Različite viesti.

Novočrnuje 11111 lera. Usljed zakona od 28. januara t. g. polag kojega ova stran...

Promjene u tršćansko-koparskoj biskupiji. Nj. Veličanstvo imenovalo je pred. gosp. kanonika Ivana Mariju Sincića...

Promjene u porečko-pulskoj biskupiji. Dne 13. proš. mjeseca prominu u Gospodu nepost. kanonik stolne porečke Crkve, pred. Dinko Bronzina...

Eugen Vlah. Iz Kastva doznajemo nam viest, da je ondu 21. pr. mjes. nakon kratke bolesti preminuo kanonik Eugen Vlah...

Dubrovnik. Cieniti, slovati i u blagaj spomenik držati svoje zaslužna muzevo najblijegju vrhina svakoga naroda...

Za ranjeno u ratu. Već od više vremena ustanovilo se je u Trstu društvo (fundacija), koje ima svrhu podpomagati ranjene u kojemu ratu...

Pravo na takva podpore imaju sljedeći: 1) pripadnici koji obično u Primorju u Dalmaciji, 2) molitelji morao je bit vojnik na kopnu...

Slava u vojsci imaju bit potvrđena od kompetentnih vojničkih oblasti.

ostalo sve od nadležne političke oblasti, jer se na molbenice, kojim bude što manjkalo, neće uzimati obzira...

Neka dakle svatko, koji može zadovoljiti gori navedenim zahtjevom, prosi to će sigurno dobit podporu.

Boj s vukom. Prošloga mjeseca stječnja udari vuk u koze čobanu Iliji Vukoviću iz Selista u Hrvatskoj i gladan hoće da mu kozu odnese...

Bratovšćina hrv. ljudi u Istri.

IMENIK DRUŽTVENIKAH.

- Ivan Vlah kmet u Jusitih u god. prinos f. 1. Jakov Sila katehet f. 2. Blaž Glavina svećenik f. 1. Josip Kristan profesor f. 1. Matko Kristofid učitelj f. 2. Vjek. Spincić profesor f. 3. Ivan Mahulja djak novč. 40. Ivan Žie djak novč. 40. Joakin Tončić djak novč. 40. svi u Kopru. Antun Silić c. k. činovnik u Trstu f. 1. Antun Klodić c. k. nadzornik u Trstu f. 2. 80. Hrvati u Gradcu u glavni f. 5. Andre Blečić kmet u Plasih novč. 30. u glavni. novč. 10. Andre Blečić kmet u Srdobih novč. 50. Ljiljevit Rubesla stolar u Kastvu novč. 50. Mate Šopić djak u Lukavcu f. 1 za god. 1877-78-79. Niko Ilić župnik f. 1. Mate Justinić župnik u miru f. 1. Petar Bogović umir. žup. f. 1. Franjo Roda učitelj f. 1. Ivan Juranić kmet novč. 50. Mate Krajičić kmet novč. 50. Petar Bogović kmet novč. 80. u glavni. f. 1. svi u Dubušnici. Fran Josičić šinac. komes. u Trstu f. 5 upisav se kao utemeljitelj. Franjica Simčić udova u Klani f. 1. u glavni. f. 1. Antun Kalac kapelan u Pazinu u glavni. f. 1. O. Herman Venedig katekista u Pazinu u glavni. f. 1. Andrej Benigar duh. pomoć u Puli u glavni. f. 1. Mato Puhar kmet novč. 40. Vjeko Blečić kmet novč. 30. ota u Zametu. Josip Srdić kmet novč. 30. Mato Marković kmet novč. 30. Andre Blečić kmet novč. 50. Josip Srdić Capin kmet novč. 30. Ivan Srdić-Losić kmetar novč. 30. Mate Srdić kmet novč. 30. Andre Marković novč. 50. svi u Srdobih. Ivan Blažić župan u Jurčubih novč. 60. Andre Srdić-Jurinić kmet u Srdobih novč. 30. Vjek. Turak kmet u Sv. Mateju f. 1. Petar Boršić župnik f. 3. u glavni. f. 2. Marko Mraković svećenik f. 1. u glavni. 1. Petar Čubranić svećenik f. 1. Marko Barbić svećenik f. 1. Jeronim Tonč svećenik f. 1. Marko Koro f. 1. Niko Francić f. 3 za g. 1876-77-78. Franjo Promuda kmet f. 1. Dometić P. Mih. kmet f. 1. Franjo Borčić kmet f. 1. svi u Baški. Bogdan Anton župnik u Katinari f. 1. Mitotic Juraj župnik u Kutorevu kod Otočca f. 8.40.

Franina i Jurina.

Ju. Već se nisamo lepih dan videli, Frane, povoj mi malo, ea je novega po svete? Fr. Nekako čujem, da se svi stali jako oružaju, kako da bi bila vojska pred nosom!

Fr. Bujorno sior Juro! Ju. Ču si munjen, ali pijan, da se tako nueras? Er. Nisam ne po moju puru. Ju. Zač onda negovisih po krdanski, ali si i ti počel bandoru obrajat po šarunjuku? Er. A dragi ti, bil sam neki dan u Kərbunah, pak sam se navadil tako govorit. Ju. Ča to govoris, ter u Kərbunah nezna nijedan talijanski. Er. A kako ne? Da bis bil čal župana Kərbunaska i onoga iz Tupljaka, kad su bili na balotacijonu u Pazinu, misel bis bil, da si u Kalabrij. Ju. A to je mogučo? Er. A je, jer Kərbunski župan je rekak: „mi vado doma“, a on iz Tupljaka: „ma anko ju“.

Knjizevne viesti.

„Matlea Hrvatska“ razaslala je svim svojim članovom knjige pripadajuće im za god. 1870. Ako pomethnjom nije koji član prinio pripadajuće mu knjige, neka izvoli iste reklamirati do 10. ožujka t. g. Kasnije reklamacije se neće uzaditi. Umolvavaju se najučetivije oni članovi utemeljitelji, koji još nisu svoje utemelj. obroke za godinu 1870. uplatili, da iste što prije uplate jer će se inače glede njih morati upotrebiti §. 7. društvenih pravila. Ujedno se pozivlju gg. društveni povjerenici, koji još nisu sve primose članova svoga i kotara imenike članova „Matleci“ dostavili, da to što prije učine, da se uzmognu društveni.

računi za god. 1879. zaključiti i imenik članova za štampu prirediti. Na upite nekijih članova utemeljitelja glede društvenih povelja budi odgovor, da ce se povelja štampati i tečajem godine svim onim članovom utemeljiteljem dostaviti koji su cielu utemeljitelju svotu uplatili.

U Zagrebu, 18. veljače 1880. Uprava „Matlece Hrvatske“.

Velemožnomu gospodinu Dr. Petrisu c. k. kapetanu na Voloskom.

Dužni smo odgovoriti na priposlannu i u zadnjem broju listkanu izjavu dra. Petrisa.

Necemo se upuščati u kritiku jezika, koj nije ni malo na čast Hrvatu, kotarskomu kapetanu, doktoru Petrisu, nego samo stvar.

U izpravi se tvrdi, da dopisniku nije toliko do točnosti i istinitosti izvješća, koliko do izopačenja dogodjaja. A to će reći, da je dopisnik lažac i klevetnik.

Prije svega imamo reći gosp. dru. Petrisu, da nejmamo u Kastvu dopisnika, koj piše „Dogodjaje u Kastvu“. To i sam oblik kaže. To nisu dopisi, to su naši članci napisani po onom, što iz Kastva po raznih osobah doznajemo.

Članke te jur dulje vremena listkamo, ne po našoj volji, nego prisiljeni onim, koji jih prouzrokuju!

U njih bilo je rečeno (br. 19. 1879). „I danas sjedi (t. j. Kuder). A kako nam pišu, nezna se ni po kojih pismih, nit po kojem zakonu. Junta da ga osobito preporuča. Kapetan da ga drži još veće.“

— Gospodin kapetan da jim je napomeno nekoga Predonzana. Talijan je to neznanji hrvatski, čovjek, koj da nemože biti dugo u društvu naših ljudi a da se nepravdi s njimi rad svojih političkih težnjah.“

U tih članah čita se i ovo (br. 21 t. g.): „Odaslanik političke kotarske oblasti bio je praktikant Schweigler, čovjek, koj znađe njemački, malo talijanski, a nimalo hrvatski kod sjednice, gdje se negovori drugdje nego hrvatski i gdje hrvatski jezik izvanu kao ujednovni proglasen.“ Tu se je također reklo, da je taj odaslanik branio Kudara kao odaslanika zem. odbora. Dalje i to, da je kod druge sjednice kapetan pročitao dopis vis. namjesništva (ne junte), koj je još došao, kad je Marotti bio glavar u koji za novu zastupstvo (po zakonu) nikake vrednosti imati nemože. Pak: „c. k. kapetan hito je iz početka njekom stran-

Moj Osipe ti obrani, Moj Osipe, ti presveti, Od svih svetih si najveći, Pojti ćemo malo napred K onoj drugoj oštariji, Ak su ljudi spasineji, Ako bi nam otvorili.“ Gredu oni malo napred, Osla, vola sobnu vode. Pridu k drugoj oštariji, Osip bati, Osip zova; Vrtar brže na poneštru: „Ki je dele na tem dvore?“. „Mi smo, mi smo, primite nas. Za noćaska da smo s vani: Družbu iman umiljenu, Pod pokrovom pokrivenu, Isti, piti mi imamo, I odleu svu imamo, A za stan ču ja platiti!“ Vrtar brže dola teče, I Osipn tako reče: „Hodi z Bogom, ti nebore, Nisu zate to kamore, Putno su mi ste kamore, Svo gospodu i mladiko I vitezno plemenite; Već bim volil van magaraca, Nego tebo tako starca!“ Osip grede za Marijen Osla, vola sobnu vode. I Mariji progovori:

„O Marijo, zarudnice! Prava božja službenice, Ja se neznam kuda diti, Po Bellemu kud hoditi.“ „Moj Osipe, ti obrani! Od svih svetih si najveći, Pojti ćemo zvanaka grada, Zvanaka grada Betlemskoga; Onde ćemo najt staliceu, Va staliceu jaslinicu, Onde ču ja sinka redit, Ime ču mu Isus biti.“ Osip Mariji govori: „O Marijo, zarudnice! Prava božja službenice, Kde su plenke, kde su pasti, Kde su babe, kde su dojke.“ A Marija mu govori: „Moj Osipe, zarudnice!“ Pravi božji službenice, Moj Osipe, ti obrani, Moj Osipe, ti presveti, Od svih svetih si najveći, Nimaš zato ti misliti, Sam so Isus ču roditi, Sam ču ja so sproviditi.“ Gredu vanka z Betlehemu, Osla, vola sobnu vode. Prišli oni z vanka grada, Zvanaka grada Betlemskoga, Onde napdu staliceu, Va staliceu jaslinicu.

Onde majka sinka rodi, Kada ga je porodila, Oslak mu se poklanjase, Volak zimu odganjase, Potošić mu napevase, Kokošica prostižase, Mula mu se narugaše, Mula je majka proklinjala, Nodaj ti Bog ploda mlada, Ploda mlada nikakoga, Majka je sinka sporadila, Djavlu silu svu zlonila, A kristjane oslobodila. Travu mu je postiljala, Ustakon ga nakrivala, Jena svitla zvezda stoče Svu skurinu osvitalše, Prosvetli nas Bole i Božicu, Da nan daste dobru sriču. Amen, Isus! „Glasnik“ 1865. Volč. sh.

CCXXXVII. Koledva na mlado leto. (Pjeva se djeca u Kastvu) Slava na nebu se peva I mir na zemlju se zlova I porodjenju detića. Zemlja prestajena čuva Kad belu čimnoga duca I sve svetice, Božice.

Evo vam koledvači! Kado su nam kolaci? Druge gospodarice, Pružite nam ručice, Dajte barem danas, Dobru ruku za nas! Slava po polju se širi, Strahom trolepu pastiri, Na beli dan u pol noći, Pod Bellem čvrsti u viri, Pod Bellem hoda pastiri, Tamo j' čudo bolje moći. Evo vam koledvači itd. Zvezda se kaže v istoču, Kralji spoznaju visoku Dobrotu Boga dorika, Isču i najdu dumboku Grada Betlema u hoku Poniznost Boga od vika. Evo vam koledvači itd. Mila, Marijo Devico! Slušaj glas drobno dečice Radoranju Božice, I našoj gospodarici Prosimo svi po Devici Blagoslov Boga detića! Evo vam koledvači! itd. Opazka. Oru koledvu naučio memo i moje drugove nekajni pop Andrija Mariotti-Jarjenič, te molim, da ju je on i izpjevao. Pop Ivan Jelanić.

gošću postupati, te razne govornike prekidati... Vidite, da se zastupnici muzeveno vladaju, te da neostaju ni oni dužni, uhvatiti se...

U br. 22. i. g.: „Ponašanje gosp. Petrisa kod sjednice bilo je zanimivo.“ Rekao je „da zastupnici neimaju odlučivati nego junta moliti.“ Gosp. kapetan titulirao je gg. zastupnike sa on. — „... g. kapetan će na to: mogli ste Kuderu tu držati, bi vam bio bolje tumaći — valjda s onim hepiim hrvatsko-slovensko-talijanskim jezicima, kojim Kuder govori.“

U br. 1. god. 1880. navelo se je rieti g. c. kr. kapetana, kad se ga je pitalo za uzrok raspusta: „nis, niš, niš, hadte ču, ako ne, su tu zaudarim!“ — „Tri mjeseca je trebalo, dok je zastupstvo moglo raspisati konkurs, jer su nu se uvijek nekakve zapreke pravile, pak sada, kad hoće da imenuju činovnika, osobito dobro poznatoga, valjanoga al naše krvi čovjeka kao tajnika, to se brže bolje požurili, da raspuste zastupstvo, da za Boga neizabere činovnika jer kamo onaj s Kuderom? Propala občina, propao onaj hrvatski narod, samo da Kuder uživa plaću a onaj drugi da se smije!... Raspust imao se dogoditi unafed izvješću: predlogu kapetana Petrisa... „te ču Kuder još ostati u Kasteru. (Tu je Arhimedova točka!)“ — „Premda se kadkad kaže, da je predstojnik političke uprave na Vukoskom naše krvi čovjek, to za to svaki bi volio nepristrana tudjina, koji nebi bio na nikakvu osobu vezan, kad bi „sine iva et studio“ svoju službu vršio na blagostanje kotara... Na njega (glavara kastavskoga) kao poštena ali neuka čovjeka djelovao je s jedne strane Kuder, s druge kapetan, pa nehoteće se po njihovoj politici zamjeriti (a kako bi se bio zamjerio?) oblastim, otudjio se malo od zastupstva, pa sada doznajemo, da i oni na njega tobožnju krivnju bacaju (valjda što jih je slušao!)“

U br. 2. pripovijeda se kako je g. kotarski kapetan putovao s glavarem kastavskim u Trst itd. —

Kud se je gosp. Kapetan u zadnjem broju požurio, da izpravi po njegovoj misli njeke po njemu izučene rieči, a na sve gori navedeno i drugo nenalazi shodno, da odgovori, to moramo zaključiti, da je sve istinito, što smo kada i na ustrb naših čitalaca napisali o kastavskoj občini!

Nego da vidimo što izpravlja gosp. kapetan u posljednjem broju, kako dokazuje svoju tvrdnju, da se neipse točno i istinito nego, da se izopačnje dogodjaje.

Dvie izreke tobož netočke i neistinite navadja: I. „Kovao je u zviezde dosadanjega upravitelja, činovnika, imenito Kuderu“; II. „Psovao je na agitatore med kojimi imade i popovah.“

Kovali koga u zviezde znači „hvaliti ga“. Reći o komu, da je blaga i poštena duša, što znači nego pohvaliti ga. I mi smo sami jur rekli o g. Dukiću, da je pošten čovjek, al da je zlo, što se daje uplivati i to po onih, koji su glavni krivci zla u Kastvu.

O upraviteljah nismo nikad rekli „da su izdajice“; za nas dakle nije to upravljen, nit smo dužni odgovarati. Budi nam oprošteno nabrajali mane lih upraviteljah, koji su se na našu štetu puku zamjerili. Možda je upravo to, sad česa jih hvali g. Petris. Nismo mi krivi, da se naša mnjenja tako razilaze! Mi smo osvjedočeni, da je na našoj strani zakon, poštenje, občinski i narodnji problik.

Mi držimo, da je g. Kuder činovnik občinski, a protivno se nije nit zastupstvu nit nam dokazalo. G. Petris, veli sam, govorio je o djelovanju Kuderovom kako se pristoji govoriti o juntinom komisaruu. Da Kuderu imenovao nije a da je govorio o njegovom djelo-

vanju: to valjda razumije g. Petris, mi nerazumijemo! Kako se može govoriti o djelovanju čovjeka, koga se neimenuje? Nego i to njegovo djelovanje, kakvo je? Zar su te njegove zasluge, da je nekoliko stotinali uzurpah uredio? Ta to bi bio način svatko na njegovom mjestu za vrijeme preko dvajuh godina! Zašto je pak dosao? Valjda da radi. A spada li i to na korist kastavske občine, što putuje u Poreč, Trst, Lovran?!

Rieč „agitator“, da nije spomenuta bila. nego da se je govorilo o „smučivacih“ (sic!). Nu mislimo i nadamo se, da negrišimo, kad velimo, da je rieč „agitator“ bezbrižan pojam dočim je rieč „smučljivac“ pojam kazne vriedan, dakako kad je njetko smučljivac! Dakle 17. jenara rabila se je stroza rieč „smučljivac.“

„Popovah sploh nije se spomenulo, nego govorilo se je od „smučivacah“, koji ili su se mutili (?) ili se još mute (?), jer nešire kršćansku ljubav, mir, jedinstvo, spravu (?) pokornost.“ A molimo gosp. doktora, koji su to ljudi nego li popovi ili svećenici? Za ovaj sofistčni problem rješiti neizkušje se diplom veće znanje: koliko je dva puta dva! To bi bilo prvo, da je govorio o popovih. Da se je g. Petris bavio s popovi dokazati se može 1. iz iste njegove izjave, 2. dokazi od istih občinarah, kojim se govorilo. Veli nadalje, da se nije spomenulo popova sploh, a to bi mi rekli u obće, dakle a contrario govorilo se o njekejih! U zadnjoj alineji svojega izpravka voli g. kapetan da se na 17. jenara nije odvracalo ljudstvo od pravih svećenikah, nego od nemirnih smučivacah (sic!). Analizirajmo: Kad se ljudstvo nije odvracalo od pravih svećenikah, logično sledi, da se ga je odvracalo od nepravih, krivih svećenikah! Ijse dosta. G. kapetan meće pravim svećenikom u oprieku „nemirne smučivce“, ergo odvracalo je ljudstvo od svećenikah, koji su nemirni smučivci! Mislimo, da zdravo razpravljamo a svaki pametan čovjek doći će do toga zaključka! G. kapetan razpravlja: „najmanje se pomenulo popove sploh“, a mi smo dokazali, da on litijac pobiti našu tvrdnju n istoj svojoj izpravi tri puta kaže, da je o njih govorio! Kako bi u tom slučaju profesor djaka klasificirao, kad bi nu što takva napisao!

Kud nebi g. kapetan sam u svojoj izpravi kazao, to imamo u rukoh i drugih dokazah. Leži kod uredništva očitovanje desetorice poštenih občinarah, koji su bili 17. jenara od kapetana pozvani, gdje svojim podpisom tvrde, da jim je kapetan govorio o popovih, koji da se aimaju pačat u stvari, koje jih nelidju. Na zahtjev pripravni smo isto očitovanje i prikazati. Jasno je dakle, da je dr. Petris govorio o svećenicih: to sa epitetom „smučivci“. Znači će g. doktor kao jurist, da nije nikoga slobodno eriniti pred javnošću, a najmanje pako svećenika, kojih je i onako zvanje težko, već ako je g. kapetan osvjedočen, da je tko smučljivac, zašto ga ne preda nadležnomu sudu? Zašto neskinete, doktore, krinku, pak nekažite očit: tko je taj ili koji su to. Prije nego se na svećenike kod nas toli obljubljeni kleveče, valja se dva ili tri puta dobro promisliiti, što se kaže, jer svakomu je sveto poštenje i čast, i nitko neće, da ga drugi erini pred svojimi građanima, koji ga štup! Kako se ima nazvati onaj čovjek, koji tako radi? Odgovor budi nam oprošten!

Osim navedenih dvajuh izrekah, koje je g. Petris htio izpraviti, čitaju se u 3. br. ove god. i ove: „Zagruzio se je konačno agitatorom (recimo: smučljivcem), koji bi mogli avancirati do kriminala! Neka se sada objektivno sudi, jeli nije to pritisak?...“ „Ov bi mogao

g. kapetan sa zandari i u zatvor baciti, kako se je jur grazio.“ Na ovo nije ništa odgovorio, dakle je istinito. Tim vidite, da nisu Kastaveci ni gluhli ni ludi. Lahko je u obće govoriti ima hujlja med psećicom! To je kao komu rukom u džepu prietiiti! Viditi ćemo kod budućih občinskih izborah, jeli će više vriediti naša ili vaša.

Budite uvjereni, da svi Kastaveci s njihovimi svećenici ljube mir, slogu i jedinstvo, a vi, kako čujemo, nagovarate Kitanjce i Rukavčane, da se na svoju štetu dijele od Kastva! Vlada (imamo u rukoh odluku vis. namjest. od 6. decembra 1878 br. 4206—VIII., gdje odlučeno svako diefjenje odbija, i koju odluku ćemo u zgodno vrijeme prihobiti) i junta nezele nikakve diobe a vi nagovarate ljude, nek se dijele! Valjda će se na ovo više oblasti obzrietiti! Sad nam kažite, g. kapetane, tko sije nemir i razdor? Nepristrani neka sude, a za sada: Sapienter sat!

Uredništvo „Naša Sloga“.

P.S. Doznajemo u zadnji hip po nas radostnu viest, da je napokon gosp. Cuder dignut sa svoje službe u Kastvu. Izpunila se je jedna od naših pravednih željah!

Pregled tršćanskoga tržišta.

dne 27. Februara 1880.

Table with columns for goods (e.g., Vosak primorski, Kafa Portoriko), prices (OD, DO), and units. Includes various agricultural and trade items.

Tržek Novacah polag Borse u Trstu od 16—27. Februara 1880.

Table with columns for gold (D.o), silver (Srebro), and other items, listing prices and exchange rates.

Častnim erkvenim oskrbničtvom.

Erkvenimi je zakoni naredjeno, da se u erkvah rabe za službu bozju svieće, koje su jelino iz voska. Pošto se pako od nekoliko godina počelo mješati u vosak, koji ima služiti za pripravljnje erkvenih sviećah, mnogovrstni tuk; podpisani željom, da po erkvenomu zakonu posluži svim erkvenim oskrbničtvom pravimi svećani iz čista voska, zaprosio je odvješnju sl. nadbiskupsku kuriju, da bi ona blagovoljela nadzirati njegove svieće i vrsti (l. compimento), koje bi imale služiti za erkvenu porabu. I doista, sl. nadbiskupska kurija primi tu ponudu dekretom od 28. marča l. g. broj 406 ustanovivši posebnu nadzorničku komisiju, koja će uvijek skrbno paziti, da moje svieće l. vrsti (l. compimento) budu baš iz prava čista voska.

Takove su svieće vriedne svake pohvale, ne samo zato, što su iz čista voska, nego jošte što mirno i po malo gorka, nekaplju i nekidaju se, vlastitost, radi kojih i bjehu odlikovane u raznih izložbah.

Podpisani providjen je uvijek velikom zalogom takovih sviećah svake veličine i debljine, a još k tomu i duplirah, uskrsnih i slikanih sviećah svake vrsti. A da bude č. erkvenim oskrbničtvom laglje, podpisani činić će doći svieće, svim onim, koji ga kakvom naredbom pošaste, u najbližnju železničku postaju, poštu, il luku i to bezplatno (franko) i prosto svake vozarice uz cieniu f. 2.50 kilogram (dakle f. 1.40 funt) plativši račun u vrijeme 2 mjesecah, a kasnij m. će se isplatam računati 6 po sto god. interesa.

Ako bi tko želio sviećah niže vrsti, lahko ga poslužim onimi II. vrsti, rečenih „soltana“ po f. 2.20 kilo, kanoti i bielimi III. vrsti po f. 1.80 kilo istom pogodbom kao odzgor.

Nalodi se kod mene takodjer skladisce kriznih putah u oleografiji pozlaćenimi i ručajvimi okviru razne veličine po baš spodobnoj cieni, kanoti i izvrstna tamijana i drugih stvari za erkvenu rabu.

U Gorici (Görz) mjes. oktobra 1879

Alojzjo Bader

sviećar Sjeminarska ulica broj 125.

